

Edukimi në Distancë

Kujdesi, Zhvillimi dhe Edukimi në fëmijërinë e hershme për moshën 0 - 6 vjeç

**AKTIVITETET E MUAJIT MAJ PËR GRUP MOSHËN
18-36 MUAJ/VJEÇ**

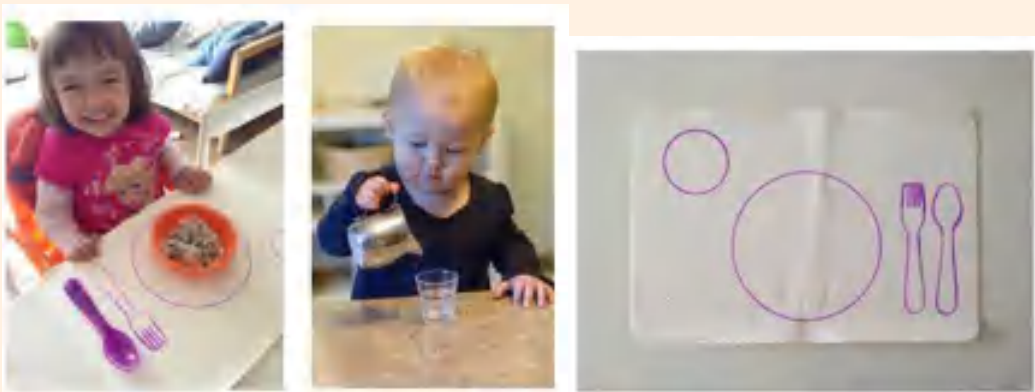
JAVA E PARË

E MARTË – 4 MAJ – Ushqehem vet

Ushqehem vet

Zhvillimi i aktivitetit: Përfshirja e fëmijëve në punë të përshtatshme për moshën e tyre është shumë e rëndësishme pasi u jep atyre ndjenjën e pavarësisë dhe aftësisë. Përdorni mënyra kreative për ta ndihmuar fëmijën që të kryejë një punë të caktuar në mënyrë të pavarur, ose me sa më pak përfshirje nga ana juaj. Sot mësojeni fëmijën ta shërbejë vetë ushqimin e tij.

Në një letër, tabaka ose në tavolinën e fëmijës vizatoni një rreth të madh ku duhet të vendoset pjata, një rreth të vogël ku duhet të vendoset gota, si dhe vendet për lugë dhe pirun. Fillimisht, ofroni enët e caktuara të zbrazëta që fëmija ta gjejë vendin e secilës enë. Në kohën e ushqimit vendosni para fëmijës letrën e vizatuar dhe kërkon fëmijës që ta shërbejë ushqimin për vete duke i vendosur enët në vendet përkatëse. Lejojeni fëmijën të ushqehet vetë. Pasi ta ketë përfunduar ushqimin, kërkon nga ai/ajo që t'i kthejë vetë enët në kuzhinë. Bëjeni rutinë përfshirjen e fëmijës në shërbimin e ushqimit për veten, e pastaj edhe largimin e pjatave kur të ketë mbaruar.

E MËRKURË – 5 MAJ - Ndihmësi në kuzhinë

Ndihmësi në kuzhinë

Zhvillimi i aktivitetit: Fëmijëve iu pëlqen të bëjnë pikërisht atë që bëni ju. Në qoftë se jeni duke përgatitur drekën, fëmija juaj do të dëshirojë të jetë afër jush, prandaj angazhoheni fëmijën së bashku me ju. Mësojeni fëmijën se si t'i pastrojë duart përpara se ta prekë ushqimin, pastaj jepni disa detyra si më poshtë:

Të ndajë gjethet e sallatës

Të shtrijë brumin

Të pastrojë tavolinën

Të hedhë përbërësit në enë

Të pastrojë perimet

Të vendosë pjatat dhe lugët në tryezë, etj.

Gjatë kësaj kohe mund të bisedoni më fëmijën për gjërat të cilat jeni duke i bërës së bashku, duke i ndihmuar atij/asaj të mësojë fjalë dhe shkathtësi të reja.

E ENJTE - 6 MAJ - I bëj punët vetë

I bëj punët vetë

Zhvillimi i aktivitetit: Fëmijët më së miri mësojnë kur përfshihen direkt në përvoja të ndryshme. Gjatë përfshirjes së fëmijëve në punë të ndryshme të përshtatshme për moshën e fëmijës ofroni fëmijës:

mundësi për të eksploruar, p.sh. gjatë mbjelljes apo ujitjes së luleve, ofroni mundësi për të luajtur me dheun, ujin, etj.

ofroni liri brenda limiteve, p.sh. vendosni kufizime se çfarë mundet dhe çfarë nuk mundet të bëjë fëmija - mund të luaj me dheun, por jo ta hedhë atë.

vëzhgojeni fëmijën tuaj - gjatë punës së përbashkët krijohet një mundësi shumë e mirë për ta vëzhguar fëmijën, për të kuptuar çfarë mund të bëjë, në çfarë ka vështirësi, çfarë i pëlqen, etj. Në bazë të kësaj ju mund të planifikoni aktivitete për të zhvilluar shkathtësi të reja apo përforcuar ato ekzistuese.

krijoni mundësi që fëmija ta kryejë punën me sukses, p.sh. duke përdorur vegla/mjetet me madhësi, lartësi, peshë të përshtatshme për fëmijën. Nëse do t'i ujisni lulet, përdorni një enë me vrima dhe vendosni aq ujë sa i nevojitet bimës.

Sot mund ta angazhoni fëmijën që t'i vendosë kapëset në rrobat që i varni për t'i tharë. Përmes këtij aktiviteti fëmija do t'i ushtrojë muskujt e vegjël të dorës. Ju poashtu mund të kërkoni ndihmë nga fëmija që t'i ndajë rrobat sipas kategorive apo ngjyrave, p.sh. çorapet në një vend, bluzat në një vend, etj.

E PREMTE - 7 MAJ - Pastrojmë lodrat

Pastrojmë lodrat

Zhvillimi i aktivitetit: Loja me ujë është gjithnjë argëtuese për fëmijët. Këtë radhë kërkon fëmijës që t'i mbledhë lodrat e tij (ato që pastrohen) dhe t'i pastrojë ato.

Mbushni një enë të thellë me ujë të ngrohtë dhe shampon, një enë tjetër vetëm me ujë dhe një peshqir të madh. Në enën me shampon vendos edhe një brushë apo sfungjer. Udhëzoheni fëmijën që t'i vendosë lodrat fillimisht në enën me shampon dhe t'i pastrojë ato, pastaj t'i vendosë në enën vetëm me ujë, dhe në fund t'i vendosë në peshqir.

Vazhdimisht nxiteni fëmijën qysh në moshë të vogël që të ndihmojë, të përfshihet në punë të ndryshme dhe të mësojë shkathtësitë për jetën.

JAVA E DYTË

E HËNË – 10 MAJ – Ndjenjat sot

Ndjenjat sot

Zhvillimi i aktivitetit: Përpara gjumit, ju së bashku me fëmijën mendoni për një kujtim të lumtur dhe një të trishtuar nga dita. Mund të thoni diçka të tillë si për shembull: kujtimi më i lumtur i ditës time sot ishte shëtitja që bëra me ty në park, ndërsa pjesa që më mërziti më shumë ishte që nuk arrita të ndajë kohë për të lexuar. Pastaj pyeteni edhe fëmijën për të njëjtën gjë. Kjo rutinë ndihmon që ta mbani komunikimin e hapur me fëmijën, që fëmija të bëhet i vetëdijshëm për ndjenjat e veta duke e bërë që të mendojë për vetën dhe atë se si është ndjerë ai në periudha të caktuara të ditës. Me rritjen dhe zhvillimin e fëmijës shtoni edhe emocione të tjera, për shembull çfarë të bëri të ndjehesh i frikësuar, i zemëruar, etj.

E MARTË – 11 MAJ – Mes nesh

Mes nesh

Zhvillimi i aktivitetit: Krijoni një sinjal familjar – një veprim përmes të cilit thuani “të dua” pa thënë në fakt “të dua”. Mund të jetë për shembull tri shtrëngime të dorës apo lëvizja e gishtit të vogël; çfarëdo që të jetë, por që mund ta shprehni pa thënë asnjë fjalë. Veprimin dhe kuptimin e tij do ta kuptoni vetëm ju dhe fëmija, dhe/ose anëtarët tjerë të familjes. Kjo është posaçërisht e rëndësishme kur fëmijët fillojnë të rriten dhe nuk ndjehen rehat ta shprehin dashurinë e vet ndaj prindërve në publik. Kur fëmija e kupton konceptin e sinjalit dhe fillon ta përdorë atë, ju mund t’i zhvilloni edhe disa sinjale të tjera. Mund të jetë një sinjal kur dëshironi të thuani “të lutem mos më ndërprej”, “jo”, “të lutem më ndihmo”, “ndalo”, “po tregohesh shumë i sjellshëm”, etj.

E MËRKURË – 12 MAJ - Vallëzim sipas formës

Vallëzim sipas formës

Zhvillimi i aktivitetit: Dilni jashtë dhe me anë të një shkumësi vizatoni disa forma gjeometrike në dyshe. Pastaj kërkon fëmijës të bëjë lëvizje të trupit varësisht se në cilën formë gjeometriket hidhet. Loja mund të jetë: hidhu në katror dhe vallëzo, hidhu në rreth dhe qëndro me një këmbë, hidhu në drejtkëndësh dhe ulu, etj.

E ENJTE - 13 MAJ - Valët e gurëve

Valët e gurëve

Zhvillimi i aktivitetit: Fëmijët e vegjël mahniten nga reaksionet shkak-pasojë.

Mblidhni disa lloje gurësh të madhësive të ndryshme. Sigurohuni që gurët të mos paraqesin rrezik për fëmijën dhe largoni të gjithë gurët që janë shumë të vegjël dhe që paraqesin rrezik. Mbusheni një enë me ujë. Lejojeni fëmijën ta hedhë nga një gurë në enën me ujë dhe të shikojë se çfarë spërkatje krijon. Ngrit gurin lart dhe lëshoje në ujë. Merr të njëjtin gur dhe afroje fare pranë ujit pastaj lëshoje. Shiko dallimet që guri bënë kur bie në ujë. Pastaj provoni efektin me gurë të madhësive të ndryshme. Pasi t'i keni hedhur të gjithë gurët në enë shikoni ngjyrat që kanë marrë gurët pasi të jenë lagur.

E PREMTE - 14 MAJ - Dysheku trampolinë

Dysheku trampolinë

Zhvillimi i aktivitetit: Kërcimi është një aktivitet i preferuar i fëmijëve të vegjël.

Prandaj, pse të mos e përdorni dyshekun e krevatit në dysheme si trampolinë?

Sigurohuni që ta largoni dyshekun nga muri dhe të vendosni jastëk rreth tij për çdo rast. Çdo lloj dysheku i vjetër do të funksionojë. Bëni lloje të ndryshme kërcimi dhe lojërash. Mundohuni ta kapni topin gjersa kërceni, përmendni pjesët e trupit që t'i prekë fëmija gjersa kërcen/hidhet, të ndryshojë shprehjet e fytyrës, bashkoni duart dhe kërceni së bashku.

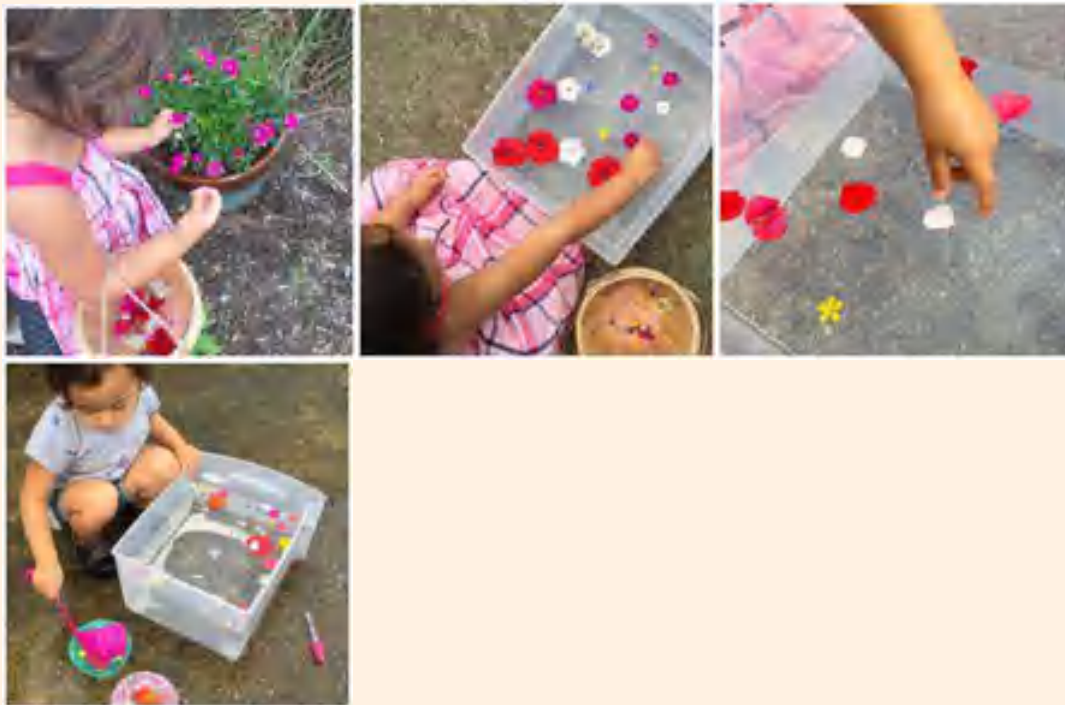
JAVA E TRETË

E HËNË - 17 MAJ - Noton apo fundoset (zhytet)

Noton apo fundoset (zhytet)

Zhvillimi i aktivitetit: Sot ofroni mundësi fëmijës që të luajë me lule dhe ujë. Së bashku me fëmijën dilni për një shëtitje në natyrë. Me vete merrni edhe një shportë në të cilën do t'i vendosni lulet dhe gjethet që do t'i mbledhni gjatë shëtitjes.

Mbushni një enë të thellë me ujë, dhe afrojani fëmijës që t'i vendosë në të lulet e mbledhura. Pyeteni nëse lulja noton në ujë apo fundoset në fund të ujit. Përdorni ndonjë objekt të rëndë për t'i shpjeguar fëmijës konceptin e fundosjes/zhytjes. Pastaj, lejoni fëmijën që të eksperimentojë me lulet dhe ujin. Më vonë ofroni edhe enë të ndryshme, në mënyrë që fëmija të zhvillojë lojë imagjinare.

E MARTË - 18 MAJ - Pikturojmë me puding

Pikturojmë me puding

Zhvillimi i aktivitetit: Kur ju i mësoni fëmijës mënyra të reja të të menduarit apo përvoja të reja, ju ndikoni në zhvillimin e fëmijës. Aktiviteti i sotëm është diçka e re - loja me puding.

Fillimisht përgatitsni pudingun, lëreni të ftohet dhe pastaj shtroni një mbulesë plastike mbi tavolinë dhe vendosni sasi të mjaftueshme të pudingut në tavolinë. Largoni rrobat e fëmijës, ose vendosjani një përparëse dhe lejojeni fëmijën që të pikturoj me duar. Tregoni çfarë mund të bëjë në mënyrë që ta inkurajoni fillimisht. Tregojini që këtë herë ai/ajo mund edhe t'i shijojë "ngjyrat". Nëse fëmija ka interesim mund të përdorni edhe materiale tjera si lule, gjethe, e kështu me radhë, për ta zgjeruar lojën dhe imagjinatën e fëmijës.

E MËRKURË – 19 MAJ – Lulet e pranverës

Lulet e pranverës

Zhvillimi i aktivitetit: Për ta realizuar këtë aktivitet ju duhet një letër apo karton, ngjyrë e bardhë dhe e verdhë, ose mund të përdorni produkte ushqimore në vend të ngjyrave, p.sh. jogurt dhe majonez. Vendosni ngjyrën ose jogurtin në një enë dhe nxiteni fëmijën t'i pikturojë lulet me anë të gishtave. Bëni disa lule që t'ia demonstroni se si bëhet, pastaj lejojeni fëmijën që të provojë vetë dhe të luajë sipas dëshirës e imagjinatës së tij.

E ENJTE - 20 MAJ - Gjurmët e lules

Gjurmët e lules

Zhvillimi i aktivitetit: Për ta realizuar këtë aktivitet formoni një brum me ngjyra ose përdorni plastelin. Përpara se të filloni, së bashku me fëmijën dilni në oborr apo në park dhe mbledhni disa lule dhe gjethë. Brumin apo plastelinën ndajeni në disa pjesë dhe shtrijeni pak, gjersa e ftoni fëmijën që t'i shtyp lulet dhe materialin tjetër të mbledhur përmbi brum/plastelinë. Pastaj largojeni lulen/gjethen me kujdes dhe shikojeni gjurmën që ka lënë në brum/plastelinë. Ky është një aktivitet i lirë prandaj lejojeni fëmijën që të luajë sipas dëshirës dhe ideve të tij.

E PREMTE - 21 MAJ - Lulet në vazo

Lulet në vazo

Zhvillimi i aktivitetit: Sot provojeni këtë aktivitet tërheqës për fëmijën. Preni një karton në formë të zemrës apo formave tjera gjeometike. Mund ta dekoroni kartonin edhe në formë të vazos. Në kartonin të cilit i keni dhënë formën sipas dëshirës tuaj bëni disa vrima të vogla. Pastaj dilni në natyrë së bashku me fëmijën dhe mblidhni luleradhiqe e vendosni neper vrimat e kartonit. Ky aktivitet me siguri do të lërë një përshtypje për një kohë të gjatë te fëmija. Është shumë i lehtë për t'u realizuar dhe kur të përfundojë duket shumë i bukur dhe jep një ndjenjë të butë në dorën e fëmijë kur e prekë sipërfaqen e mbuluar me lule. Ju mund ta ruani kartonin dhe ta përdorni edhe herave tjera kur të dilni për shëtitje.

JAVA E KATËR

E HËNË – 24 MAJ- Koha e ngrënies kreative

Koha e ngrënies kreative

Zhvillimi i aktivitetit: Të ushqyerit në tryezë për çdo ditë bëhet e mërzitshme, posaqërisht në pranverë kur ditët janë të ngrohta e me diell. Pse mos të bëni piknik? Përgatitni ushqimin, paketojeni atë dhe merrni një batanije me vete e dilni në oborr apo në park që ta hani mëngjesin apo drekën tuaj.

E MARTË - 25 MAJ - Kolazh nga natyra

Kolazh nga natyra

Zhvillimi i aktivitetit: Fëmijët, posaqërisht fëmijët e vegjël, nuk kanë nevojë për shumë lodra që ta shijojnë kohën e tyre në ambientet e jashtme. Kësaj radhe ju mund të bëni një lojë të thjeshtë dhe kreative me fëmijën tuaj. Fëmija mbledhë lule dhe gjethë në natyrë dhe pastaj me anë të tyre bëjnë një kolazh. Ajo që ju nevojitet për ta punuar këtë kolazh janë lulet dhe gjethet e mbledhura, një karton i prerë në formë rrethi, ngjitës dhe një litar.

Vendosni ngjitës në karton, pastaj lejojeni fëmijën t'i vendosë lulet dhe gjethet në karton sipas dëshirës së tij. Lavdërojeni fëmijën për punimin e bukur.

Bëni një vrimë në skaj të kartonit dhe vareni diku punimin e përfunduar.

E MËRKURË – 26 MAJ - Luajmë me top

Luajmë me top

Zhvillimi i aktivitetit: Fëmijët e vegjël të cilët ende nuk janë në gjendje ta kapin topin, kënaqen me lojëra me topin që rrokulliset. Zhvilloni disa nga këto lojëra me top gjatë kohës që e nxirrni fëmijën në natyrë:

Uluni përballë fëmijës dhe hidhjani topin njëri-tjetrit.

Formoni një portë me gurë apo ndonjë material të natyrës dhe rrokulliseni topin me radhë në drejtim të portës.

Vendosni gurë njërin mbi tjetrin apo ndonjë shishe të zbrazët dhe provoni t'i rrëzoni ata duke rrokullisur topin në drejtim të tyre.

Vendosni topin në një vend dhe pastaj bëni garë se kush do të arrijë topin i pari duke u zvarritur deri te topi.

Shtrijeni fëmijën në bark dhe rrokullisjani topin mbi trup - një masazh e mirë.

E ENJTE - 27 MAJ - Kërkojmë për insekte

Kërkojmë për insekte

Zhvillimi i aktivitetit: Shfrytëzojeni shëtitjen e sotme për të kërkuar insekte.

Bisedoni për lloje të ndryshme të insekteve, për karakteristikat e tyre, ku jetojnë dhe me çfarë ushqehen. Shikoni për milingona, marimanga dhe kaloni kohë duke i shikuar se si ecin dhe duke i studiuar pjesët e trupit të tyre. Mund ta shndërroni në një mini projekt shkencor ku lexoni më shumë për një insekt të caktuar dhe i jepni fëmijës informacione shtesë duke e ndërlidhur këtë me vrojtimin e insekteve për një kohë të caktuar.

E PREMTE – 28 MAJ – “Thur” gjethet

“Thur” gjethet

Zhvillimi i aktivitetit: Të kaluarit sa më shumë kohë jashtë është shumë i rëndësishëm për fëmijën, pasi ai/ajo mund të angazhohet në shumë lëvizje dhe eksplorime të cilat nuk është e mundur të ndodhin në ambient të brendshëm. Një aktivitet tjetër që mund ta bëni gjatë kohës që jeni në natyrë me fëmijën është të thurni duke përdorur gjethet dhe materialin që e gjeni në natyrë. Për ta filluar thurjen, fillimisht krijoni “gjilpërën” duke përdorur ndonjë degëz të vogël dhe lidhur një fije peri ndërmjet dy degëzave. Duke lidhur perin me dy degëza në secilin skaj, kjo bën që mos të bien gjethet nga fija e perit. Pastaj, lejojeni fëmijën të kënaqet duke i futur gjethet nëpër gjilpërën e bërë nga natyra dhe duke i kaluar ato te fija e perit. Aroma, pamja dhe tekstura i ofrojnë fëmijës një përvojë të pasur sensorike. Koordinimi sy-dorë forcohet dhe muskujt e dorës dhe krahut forcohen në të njëjtën kohë. Dhe në fund keni një varëse të bukur të cilën mund ta vendosni në një pemë apo ta merrni me vete në shtëpi.

